

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. gegužės 31 d.
(OR. fr)

9361/22

Tarpinstitucinė byla:
2022/0032(COD)

COMPET 358
IND 187
MI 414
RC 32
RECH 260
TELECOM 236
FIN 573
CADREFIN 87
CODEC 761

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės

kam: Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 9177/22

Komisijos dok. Nr.: 6170/22 + ADD 1

Dalykas: Reglamentas, kuriuo nustatoma Europos puslaidininkų ekosistemos
stiprinimo priemonių sistema (Lustų aktas)

Pažangos ataskaita

Rengiantis 2022 m. birželio 9 d. Konkurencingumo tarybos posėdžiui, delegacijoms priede pateikiama pirmininkaujančios valstybės narės pažangos ataskaita dėl Reglamento, kuriuo nustatoma Europos puslaidininkų ekosistemos stiprinimo priemonių sistema (Lustų aktas).

**Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo
nustatoma Europos puslaidininkių ekosistemos stiprinimo priemonių sistema (Lustų aktas)**

Pažangos ataskaita

I. ĮVADAS

1. 2022 m. vasario 8 d. Komisija pateikė pirmiau nurodytą pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento¹. Pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 114 straipsniu, 173 straipsnio 3 dalimi, 182 straipsnio 1 dalimi ir 183 straipsniu.
2. Pasiūlymu dėl reglamento siekiama sustiprinti Europos puslaidininkių vertės grandinę ir sudaryti sąlygas plėtoti ir diegti pažangiausias ir naujos kartos puslaidininkių ir kvantines technologijas, kurios sustiprins Sąjungos pažangiojo projektavimo, sistemų integravimo ir lustų gamybos gebą, taip pat padėti įgyvendinti dvejopą – skaitmeninę ir žaliąją – pertvarką.
3. Prie Komisijos pasiūlymo pridėtas antras reglamento projektas, kuriuo, kiek tai susiję su Lustų bendrosios įmonės įsteigimu, iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/2085, kuriuo pagal programą „Europos horizontas“ steigiamos bendrosios įmonės (Bendrasis pagrindinis aktas). Šį reglamento projektą atskirai nagrinėja Mokslinių tyrimų darbo grupė.

¹ Dok. 6170/22 + ADD 1.

4. Prie pasiūlymo dėl Lustų akto neprisidėjo poveikio vertinimas. Vietoj to 2022 m. gegužės 11 d. Komisija paskelbė Komisijos tarnybų darbinį dokumentą, kuriame apibendrinamas pasiūlymo tikslas, taip pat Komisijos pasirinkti metodai, kriterijai ir politikos galimybės.
5. Savo iniciatyvą Komisija pristatė 2022 m. vasario 24 d. Konkurencingumo tarybos posėdžio darbotvarkės punktu „Kiti klausimai“.
6. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas dar nepateikė nuomonės dėl pasiūlymo.
7. Europos Parlamente dar neįvyko Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto (ITRE) balsavimas dėl ataskaitos.
8. Europos Vadovų Taryba 2021 m. spalio 21–22 d. susitikime priimtose išvadose pabrėžė, kad svarbu sparčiai daryti pažangą, susijusią su iniciatyvomis, kuriomis skatinamas pažangiosios Europos mikroschemų ekosistemos kūrimas visoje vertės grandinėje, ir didinti atsparumą, be kita ko, žaliavų srityje, nes tai itin svarbu siekiant išvengti jų stygiaus, kliudančio mūsų skaitmeninei transformacijai. Todėl Europos Vadovų Taryba nurodė, kad laukia būsimo pasiūlymo dėl Europos lustų akto.

II. TARYBOS PARENGIAMŲJŲ ORGANŲ ATLIKTAS DARBAS

9. Komisija pasiūlymą pristatė 2022 m. vasario 9 d. Nuolatinių atstovų komiteto posėdyje.
10. Konkretingumo ir augimo darbo grupė pasiūlymą pradėjo nagrinėti 2022 m. vasario 14 d. ir nuo to laiko jį nagrinėja, kad iki pirmininkavimo laikotarpio pabaigos galėtų pateikti pažangos ataskaitą.

11. Devyniuose posėdžiuose, įvykusiųose nuo 2022 m. vasario iki gegužės mėn., darbo grupės diskusijose daugiausia dėmesio skirta visų pirma Komisijos pasiūlymo struktūrą sudarančių trijų ramsčių pagrindiniams principams. Šiame nagrinėjimo etape biudžeto aspektai nebuvo aptariami. Visų pirma nagrinėti šie klausimai:
- I ramstis (Europos lustų iniciatyva): iniciatyvos tikslai ir įgyvendinimas, Europos lustų infrastruktūros konsorciumas, kompetencijos centrų atrankos procedūra ir jų derinimas su likusia puslaidininkių ekosistemos dalimi;
 - II ramstis (Tiekimo saugumas): sąvokos „pirmasis tokio pobūdžio įrenginys“ apibrėžtis, vertinimo procedūra, taikoma norint gauti integruotos gamybos įrenginio arba atvirosios ES gamyklos statusą, ir pasiūlymo pridėtinė vertė, palyginti su esama leidimų teikti valstybės pagalbą suteikimo procedūra;
 - III ramstis (Stebėsenos ir reagavimas į krizes): stebėsenos ir ankstyvojo perspėjimo mechanizmas, ekstremaliųjų situacijų priemonių veikimas ir galimas jų poveikis bendrosios rinkos patrauklumui;
 - be to, buvo išnagrinėtos nuostatos dėl valdymo, konfidencialumo, sankcijų ir komiteto procedūros; tokiu būdu baigtas analizuoti visas tekstas.
12. Šiuo pagrindu pirmininkaujanti valstybė narė gavo valstybių narių rašytines pastabas dėl viso reglamento projekto. Atsižvelgdama į darbo grupėje atliktą darbą ir išanalizavusi šias pastabas, ji pasiūlė valstybėms narėms pirmą kompromisinį tekstą.
13. Darbinį dokumentą, kuriuo paaiškinamas pasiūlymas dėl reglamento, Komisija pristatė 2022 m. gegužės 12 d. Konkurencingumo ir augimo darbo grupės posėdyje. Darbo grupė galės pradėti kompromisinio teksto nagrinėjimą pastraipsniui ir jį tęs iki pusmečio pabaigos.

14. Tuo pat metu įvyko 5 Mokslinių tyrimų darbo grupės posėdžiai, kuriuose ji nagrinėjo pasiūlymą iš dalies keisti Reglamentą (ES) 2021/2085, kuriuo pagal programą „Europos horizontas“ steigiamos bendrosios įmonės. Be to, 2022 m. balandžio 1 d. pirmininkaujanti valstybė narė surengė neformalų techninį seminarą.
15. 2022 m. gegužės 25 d. posėdyje Nuolatinių atstovų komitetas susipažino su pažangos ataskaitos projektu (dok. 9177/22), kad 2022 m. birželio 9 d. jį būtų galima pateikti Konkurencingumo tarybai.

III. PAGRINDINIAI POLITINIAI KLAUSIMAI

16. Remdamasi iki šiol darbo grupėje vykusiomis diskusijomis, pirmininkaujanti valstybė narė pažymėjo, kad valstybės narės palankiai įvertino bendrą tikslą sustiprinti Europos puslaidininkių ekosistemą ir padidinti pramonės aprūpinimo atsparumą šioje srityje. Tačiau jos toliau laikosi bendros tikrinimo išlygos dėl Komisijos pasiūlymo.
17. Valstybės narės prisidėjo prie konstruktyvių diskusijų dėl pasiūlymo. Šiame kontekste opiausi politiniai klausimai atrodo esą šie:

a) Europos lustų iniciatyva

Kai kurios valstybės narės paragino aiškiau atskirti Europos lustų iniciatyvos tikslus, sudedamąsias dalis ir veiksmus. Buvo išsamiai pristatytas Europos lustų infrastruktūros konsorciumo statusas, tačiau šiame etape nesuformuotos aiškos gairės. Galiausiai kai kurios valstybės narės pageidavo, kad būtų tiksliau paaiškinta puslaidininkių srities kompetencijos centrų atrankos procedūra ir jų sąsaja su likusia ekosistemos dalimi.

b) *Pirmojo tokio pobūdžio įrenginio principas*

Valstybės narės pageidavo, kad būtų tiksliau paaiškintas šis pasiūlymas ir siūloma apibrėžtis.

Kai kurios taip pat suabejojo dėl pirmojo tokio pobūdžio įrenginio arba atvirosios ES gamyklos statuso teikiamos pridėtinės vertės. Taip pat buvo aptartas valstybių narių dalyvavimas šių statusų suteikimo procedūroje. Kai kurios valstybės narės paragino sustiprinti jų vaidmenį šiame procese, kartu pabrėždamos, kad svarbu mažinti administracinę naštą, apsaugoti perduodamos informacijos konfidencialumą arba leisti konsorciams teikti paraiškas. Komisijos, Europos puslaidininkių tarybos ir valstybių narių vaidmuo šiame procese tebėra spręstinas klausimas.

Daugelis valstybių narių priminė, kad svarbu išsaugoti vienodas konkurencijos sąlygas vidaus rinkoje. Jos taip pat pareiškė, kad joms kelia susirūpinimą varžybų dėl subsidijų rizika.

Kalbant apie aprėptį, tam tikros valstybės narės pageidavo, kad reikalavimus atitinkanti veikla plačiau apimtų puslaidininkių vertės grandinę. Kai kurios taip pat pageidavo, kad reglamento projektu būtų sprendžiamas dabartinės kartos lustų plėtojimo ir brandesnių lustų technologijų Sąjungoje klausimas.

c) *Reagavimas į krizines situacijas puslaidininkių sektoriuje*

Pradinėse diskusijose šia tema išryškėjo poreikis toliau diskutuoti, kad būtų paaiškintas Komisijai suteiktas vaidmuo ir įgaliojimai krizių atveju taikomame mechanizme.

Diskusijų metu pabrėžta, kad reikia paaiškinti, kaip veikia ekstremaliųjų situacijų priemonės, nesvarbu, ar tai būtų prašymų pateikti informaciją mechanizmas, pirmenybinių užsakymų mechanizmas ar bendro pirkimo mechanizmas.

Kelios valstybės narės nurodė, kad būtina stiprinti valstybių narių vaidmenį įgyvendinant šiuos mechanizmus. Valstybės narės taip pat pritarė tam, kad įmonėms būtų nustatytos papildomos garantijos, ragindamos nustatyti sąžiningas kainas užtikrinančias nuostatas, kurios būtų taikomos laikinai ir atitiktų Sąjungos interesus. Daugelis valstybių narių pritarė, kad reikia proporcingos sistemos, kuria būtų apribotas kišimasis į rinką.

18. Mokslinių tyrimų darbo grupėje vykusiose diskusijose išryškėjo dvi pagrindinės derybų temos:

- finansiniai aspektai: Komisijos pasiūlyme Europos lustų iniciatyvai skirtas Sąjungos įnašas per Lustų bendrąją įmonę vykdomiems veiksmams sudaro 4,175 mlrd. eurų, o Bazinių skaitmeninių technologijų bendrajai įmonei numatytas finansinis įnašas sudarė 1,8 mlrd. eurų. Viena vertus, dėl šio padidėjimo kyla klausimų, susijusių su daugiametėje finansinėje programoje numatytų finansinių išteklių perskyrimu tarp programos „Europos horizontas“ ir Skaitmeninės Europos programos. Kita vertus, tai reikalauja iš valstybių narių ir privačiojo sektoriaus partnerių naujų finansinių pastangų, nes Sąjungos finansinis įnašas padengia bendrosios įmonės administracines ir veikimo išlaidas, su sąlyga, kad šią sumą papildys bent lygiavertis kitų narių nei Sąjunga įnašas (lygiaverčio finansavimo principas);

- valdymo aspektai: iš esmės per Lustų bendrąją įmonę vykdomi veiksmai skirstomi į tris kategorijas: a) gamybos pajėgumų stiprinimas; b) moksliniai tyrimai ir inovacijos, tiesiogiai susiję su Europos lustų iniciatyva; c) moksliniai tyrimai ir inovacijos, tiesiogiai susiję su skaitmeninėmis technologijomis, išskyrus tas, kurioms taikoma Europos lustų iniciatyva. Kalbant apie valdybos priimamą darbo programą, Komisijos pasiūlyme numatyta, kad gamybos pajėgumų stiprinimo veiklos klausimu balso teisę turi tik Komisija ir valstybės narės. Tačiau dar reikia išsiaiškinti privačiojo sektoriaus partnerių balsavimo teisių mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos, tiesiogiai susijusios su Europos lustų iniciatyva, atveju klausimą.

19. Nors padaryta reikšminga pažanga, išsamios diskusijos dėl pasiūlymo turinio tęsiamos keliuose kituose Konkurencingumo ir augimo darbo grupės posėdžiuose. Todėl, atsižvelgiant į pasiūlymo sudėtingumą ir į jo svarbą Europos aukšto lygio ekosistemai, kuri užtikrintų Sąjungos apsirūpinimo puslaidininkiais saugumą ir padėtų plėtoti naujas pažangiausių Europos technologijų rinkas, būtina tęsti darbą techniniu lygmeniu prieš Tarybai priimant politinį sprendimą, prie kurio šia ataskaita prisidedama išdėstant pagrindinius politinius klausimus.
20. Vis dėlto pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad šioje pažangos ataskaitoje pateikiama subalansuota pagrindinių politinių klausimų, nustatytų nagrinėjant pasiūlymą, santrauka.

IV. IŠVADA

21. Konkretingumo tarybos prašoma susipažinti su šia pirmininkaujančios valstybės narės parengta pažangos ataskaita.